Judecători - Comentarii W. McDonald

A. Privind în urmă (1:1-2:10)

După moartea lui Iosua (cf. 2:8), seminţia lui Iuda a preluat conducerea în cadrul luptei împotriva canaaniţilor din sud. În pofida promisiunii lui Dumnezeu că le va da izbândă, Iuda a solicitat ajutor din partea seminţiei lui Simeon, demonstrând prin asta că nu aveau o credinţă care să se bizuie întru totul pe Cuvântul lui Dumnezeu.

Prima victorie au reputat-o asupra locuitorilor Bezekului. După ce au ucis zece mii de bărbaţi, ei au tăiat degetul mare de la mâinile şi picioarele regelui, întocmai cum făcuse şi acesta cu inamicii săi. Ei ar fi trebuit să-l omoare, cum poruncise Domnul (Deuteronom 7:24), dar ei s-au mulţumit să-l schilodească. Apoi acesta a fost dus la Ierusalim, unde ulterior a decedat. Acest lucru a prefigurat neascultarea de mai târziu a Israelului, în modul în care i-a tratat pe locuitorii păgâni ai ţării. În loc să-i zdrobească cu totul, israeliţii s-au mulţumit doar să-i schilodească. O atare ascultare parţială a constituit un act de neascultare, care i-a costat scump pe israeliţi în zilele care au venit.

Iuda a repurtat anumite succese împotriva Ierusalimului, incendiind cetatea. Dar nici Iuda, nici Beniamin nu au fost în stare să-i alunge pe iebusiţi din fortăreaţa lor (vezi comentariul la Iosua 15:21-63). Abia în vremea lui David au putut fi cuceriţi iebusiţii (2Samuel 5:6, 7).

Capturarea Hebronului i se atribuie aici lui Iuda; la Iosua 14 şi 15 aflăm că lui Caleb i-a revenit meritul de a fi cucerit această cetate. Nu avem nici o discrepanţă aici, întrucât Caleb era din seminţia lui Iuda. Versetele acestea (9, 10) se referă probabil la cucerirea de către Caleb a cetăţii (cf. v. 20) şi nu a expediţiei care a urmat după moartea lui Iosua, tot aşa după cum cucerirea lai Kiriat Sefer de către Otniel se repetă în versetele 11-15, deşi avusese loc anterior (Iosua 15:16-19).

Chenitii au continuat sa locuiască printre copiii lui Iuda, deşi nu au fost convertiţi cu adevărat.

Printre celelalte cuceriri ale lui Iuda au fost Horma, Gaza, Aşchelon şi Acron, dar aceste victorii nu au fost depline. Locuitorii din câmpie aveau care de fier iar Iuda nu a posedat credinţa necesară de a lansa un atac împotriva lor. Membrii acestei seminţii nu au fost dispuşi să persevereze în împrejurări dificile. Din versetul 21 reiese că Judecători a fost scrisă înainte ca David să fi cucerit Ierusalimul.

Numai despre cele două seminţii ale lui Iosif se spune că au obţinut victorii. (Aceste versete se referă probabil la cucerirea Betelului în timp ce Iosua mai era încă în viaţă [Iosua 12:15], după cum versetele precedente privitoare la Hebron şi Chiriat Sefer fac aluzie la zilele aceluiaşi mare general.) Ei au atacat cetatea Betel numită anterior Luz, şi au distrus-o. Dar greşeala lor a constat în faptul că au promis siguranţă unui colaborator. Or. acesta a început imediat să zidească o altă cetate cu numele de Luz în ţara hitiţilor. Dacă nu este judecat, păcatul persistă şi dă de furcă mai târziu.

În restul capitolului sunt numite şapte seminţii din centrul şi din nordul ţării care nu au reuşit să-i izgonească pe canaaniţi din teritoriile lor: Beniamin (v. 21), Efraim (v. 29), Zabulon (v. 30) şi Dan (v.34-36).

Îngerul Domnului (Domnul Isus) i-a mustrat pe israeliţi la Bochim („plângăreţii") pentru neascultarea lor. Versetul 1 spune că El S-a suit de la Ghilgal (.,locul binecuvântării") la Bochim („locul plângerii"). Israel trecuse de la locul victoriei la locul de jale. Israeliţii nu i-au izgonit pe canaaniţi şi nu au distrus altarele idolatre ale acestora. Prin urmare, Domnul a refuzat să-i izgonească pe locuitorii ţării, permiţându-le, în schimb, să-i hărţuiască pe israeliţi. Versetele 1-5 ne oferă astfel motivul care a stat la baza asupririi ce a urmat. Nici nu e de mirare că oamenii au plâns şi au dat locului respectiv numele de Bochim!

Versetele 6-10 trec în revistă ultima parte a vieţii lui Iosua şi generaţia care i-a urmat. În Deuteronom 6 Domnul a dat copiilor Săi porunci concrete. Eşecul de a duce la îndeplinire aceste porunci a condus la jalnica stare de lucruri descrisă în versetul 10, de unde reiese că absenţa unor conducători spirituali decurge din neascultarea copiilor lui Dumnezeu. Israeliţii din generaţia anterioară nu avuseseră grijă să-şi înveţe copiii să se teamă de Domnul şi să păzească poruncile Sale. Neglijenţa părinţilor a condus astfel la apostazia copiilor lor.

B. Privind înainte (2:11-3:6)

Pe de altă parte, restul versetelor ne oferă o privire de ansamblu a întregii perioade a judecătorilor. Ele descriu cele patru trăsături ale ciclului care a caracterizat acea perioadă:

Păcat (v. 11-13)

Servitute (v. 14, 15)

Strigăte după ajutor (nemenţionate aici, dar vezi 3:9; 3:15; 4:3;etc.)

Izbăvire (v. 16-18)

Tiparul acesta de comportare e descris şi în felul următor:

Asupritorul	Sensul sau tipul	Ani de asuprire	Izbăvitorul	Semnificaţia	Ani de odihnă	Trimiterea
Cuşan-Rişataim, Regele Mesopotamiei	Cuş-om de o dublă răutate înălţare de sine, mândrie	8	Otniel	Leul lui Dumnezeu (Puterea lui Dumnezeu)	40	3:7-11
Eglon Regele Moabului	Cere Profesie lumească	18	Ehud	Maiestate	80	3:12-30
Filistenii	Rătăcitori printre copiii lui Dumnezeu sau religie carnală		Şamgar	Străin sau pelerin		3:31

Iabin Regele Hazorului în Canaan Comandantul şef Sisera	Înţelegere sau intelect uman Aşezare Straie de luptă Sensul necunoscut	20	Debora Barac	Fagure de miere Fulger	40	4:1-5.31
Madianiţii	Lupte, sfadă, lumea	7	Ghedeon (Ierubaal) Abimelec un uzurpator Tola Iair	Taietorul jos Să se apere Baal singur sau luptător cu Baal Tatăl meu a fost rege Un vierme Dătător de lumină	40 3 23 22	6:1-8:35 9:1-57 10:1.2 10:3-5
Amoniţii	Raţionalism sau doctrină falsă	18	Iefta Ibzan Elon Abdon	El va deschide Sens nesigur Sens nesigur Slujire	6 7 10 8	10:6-12:7 12:8-15
Filistenii	Religie carnală	40	Samson	Soare mic	20	13:1-16:31

Răzvrătire Retribuţie Pocăinţă Odihnă

După cum arată Jensen, acest sinopsis al cărţii Judecători (v. 11-19) scoate în evidenţă cele două adevăruri diametral opuse din cuprinsul cărţii: (1) răutatea nespus de mare a inimii omeneşti, dezvăluind cât este de ingrată, încăpăţânată, răzvrătită şi nechibzuită; (2) îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, răbdarea, iubirea şi îndurarea Sa. Nici o altă carte din Biblie nu prezintă o imagine mai contrastantă a acestor adevăruri [diametral opuse]: eşecul total al Israelului, pe de o parte, şi harul persistent al lui Iehova, pe de alta!

Pentru că Israel a persistat în neascultarea sa, Dumnezeu a decis sa permită acestor popoare să rămână în ţară, ca pedeapsă asupra poporului Său (v. 20.23). Pedeapsa pentru neascultare nu a fost singurul motiv pentru care Domnul nu i-a izgonit pe toţi canaaniţii. El i-a lăsat pentru ca aceştia să pună la încercare Israelul (v. 22; 3:4) şi pentru ca generaţiile viitoare să fie antrenate, să fie deprinse să lupte în război (3:1, 2). De aici putem trage învăţăminte cu privire la motivele pentru care Domnul le permite credincioşilor să treacă prin felurite probleme şi încercări. El doreşte să ştie .dacă „ei vor păzi căile Domnului... sau nu" (v. 22).

Naţiunile care au fost lăsate în viaţă ca să constituie o încercare pentru Israel sunt enumerate în versetul 3: cinci domni ai filistenilor, toţi canaaniţii sidonienii şi toţi hiviţii care locuiau la Muntele Liban.

Acum începe ciclul: păcat (5-7); servitute (v. 8); strigăte după ajutor (v. 9a); izbăvire (v. 9b-11).

Sunt enumerate şase din naţiunile păgâne în mijlocul cărora au locuit israeliţii. La naţiunile enumerate în versetul 3, sunt adăugate acum următoarele naţiuni: hitiţii, amoriţii, periziţii, hiviţii şi iebusiţii. A şaptea naţiune a fost cea a ghirgasiţilor (Ios. 3:10; 24:11).

Dr. Cohen marchează cu precizie începutul fiecărui ciclu de declin:

Israeliţii au ignorat avertismentul lui Moise şi au permis căsătoriile mixte cu localnicii, consecinţa fiind faptul că israeliţii au fost seduşi să adopte practicile păgâne ale acestor popoare.

A. Otniel (3:7-11)

Oamenii au făcut ce este rău în ochii Domnului, căsătorindu-se cu păgânii şi apoi închinându-se la idolii acestora. Necurăţia şi imoralitatea (v. 6) au condus la idolatrie (v. 7). Dumnezeu îi avertizase din timp cu privire la groaznicele consecinţe care vor decurge din fuziunea cu locuitorii Canaanului. Ei erau un popor sfânt şi, prin urmare, trebuiau să rămână despărţiţi şi izolaţi de întinăciunea din jurul lor, dacă doreau să aibă parte de binecuvântarea lui Dumnezeu (Deuteronom 7:3-6). Dumnezeu a pedepsit Israelul, dând naţiunea în mâna lui Cuşan-Rişataim, regele Mesopotamiei, timp de opt ani. Numele acestuia conţine termenul Cuş, care înseamnă un om de o dublă răutate.

Ca răspuns la strigătul de căinţă al copiilor Săi, Domnul l-a ridicat pe Otniel, nepotul lui Caleb, ca să-i izbăvească pe israeliţi de duşmanul lor şi să aducă peste ei patruzeci de ani de pace. Otniel (Leul lui Dumnezeu) cucerise anterior cetatea Chiriat Sefer (cetatea cărţii), pe care a rebotezat-o Debir (oracol viu). Este exact ceea ce face credinţa cu Cuvântul lui Dumnezeu.

B. Ehud (3:12-30)

În cadrul celui de-al doilea ciclu, Israel a fost subjugat de Eglon, regele Moabului, timp de optsprezece ani.

Liderul militar pe care i l-a dăruit Dumnezeu Israelului în această perioadă a fost Iehud, un om stângaci din seminţia lui Beniamin. El a primit împuternicire din partea poporului său să-i ducă regelui Eglon un dar, ca tribut. Dar Iehud a ascuns un pumnal sub hainele sale. După ce a predat darul, regele s-a simţit probabil în siguranţă în ce priveşte atitudinea supuşilor săi israeliţi. Apoi Iehud a solicitat o audienţă particulară cu regele, pentru a discuta un mesaj secret. Când a fost golită sala de celelalte oficialităţi, Iehud l-a asasinat pe rege, după care a fugit. Până când a ajuns să fie descoperită fapta sa, Iehud a reuşit să-i strângă pe bărbaţii Israelului, pornind la luptă împotriva Moabului şi omorând circa zece mii din soldaţii care au încercat să fugă din calea lor. După aceea Israel a beneficiat de optzeci de ani de odihnă.

Când meditaţia (Ghera, v. 15) face loc laudei (Iehud), stăpânitorul lumii (Eglon) este sortit pieirii, prin sabia ascuţită cu două tăişuri (Biblia), chiar atunci când Cuvântul este mânuit de un om stângaci.

Otniel era din Iuda, cel mai puternic trib al Israelului. Ehud provenea din Beniamin, la vremea aceea cel mai mic dintre triburile Israelului. Dumnezeu Se poate folosi şi de cei mari, şi de cei mici pentru a da poporului Său biruinţă, întrucât oricum puterea vine de la El. Oamenii nu sunt decât agenţii prin care se obţine izbăvirea, nicidecum sursa acestei izbăviri.

Acestui judecător îi este consacrat doar un singur verset. El a ucis şase sute de oameni dintre filisteni cu un toiag de boi (un instrument ascuţit folosit pentru a mâna vitele). Este un alt exemplu în care Dumnezeu S-a folosit de „un lucru slab" pentru a realiza o măreaţă victorie. Un pelerin (Şamgar), mânuind Cuvântul lui Dumnezeu (toiag de boi - vezi Eclesiastul 12:11) îi poate pune pe fugă pe rătăcitorii (filistenii) aflaţi în mijlocul copiilor lui Dumnezeu.

1. Istoria lor în proză (cap. 4)

Următorul asupritor a fost Iabin, regele cetăţii canaanite Hazor. Comandantul oştirii sale a fost Sisera. Cu vestitele sale nouă sute de care de război el i-a ţinut pe israeliţi sub stăpânirea sa timp de douăzeci de ani.

Dumnezeu nu a ridicat un bărbat, de data aceasta. El a ridicat un membru al aşa-numitului „sex slab", o prorocită pe nume Debora. (Nu este normal ca o femeie să ocupe un loc de atare autoritate spirituală, dar să nu uităm că aceasta. era o perioadă de declin în viaţa naţiunii Israel. Nu trebuie să se facă referire la această femeie, când se discută despre rolul femeii în biserica de astăzi, întrucât ea constituie o excepţie de la regulă. De asemenea, în acest text se vorbeşte despre Israel, nu despre biserică.) Debora l-a împuternicit pe Barac să meargă în nordul ţării şi să atace forţele Lui Sisera, dar el a refuzat să meargă altfel decât însoţit de ea. Pentru că el a refuzat să-şi asume rolul de conducător, i s-a spus că biruinţa asupra lui Sisera îi va reveni unei femei, şi nu lui.

Debora a luat iniţiativa, chemându-l pe Barac şi ordonându-i să se angajeze în bătălie, după cum a poruncit Domnul. Dar în Evrei 11:32 Barac, şi nu Debora, primeşte elogii pentru credinţa de care a dat dovadă. Deşi iniţial a şovăit niţel, în cele din urmă a ascultat de Domnul prin credinţă, izbăvind Israelul. (Potrivit versiunii NIV, Hobab din versetul 11 ar trebui enumerat drept „cumnatul Lui Moise", nu socrul cum apare în traducerea NKJV.)

Barac s-a înfăţişat pe versantul de sud al Muntelui Tabor cu cei 10.000 de oşteni ai săi. Sisera a căzut în plasă. împreună cu carele sale, forţele conduse de el au traversat albia pârâului secat Chişon, la vadul situat la sud de Haroşet. Apoi ei au alergat spre sud-est, de-a lungul străvechiului drum ce duce la Taanach. Israeliţii din sud, din tribul Efraim, au pătruns în vale la Ienin (5:14) şi şi-au unit forţele cu cele conduse de Barac şi cu trupele sale din nord, în valea situată sub Taanach, la sud de Chişon. Debora a dat apoi semnalul de atac. Şi ce atac a fost! Infanterişti faţă în faţă cu care de război! La momentul critic a început să plouă, întregul ţinut transformându-se într-o mlaştină, drept care s-a creat o stare de confuzie pentru luptătorii lui Sisera, cu carele şi caii lor (5:4). Avantajul era acum de partea infanteriştilor, drept care Barac n-a zăbovit deloc, pornind imediat la atac. Izolat de oştenii săi, Sisera a luat-o la fugă. Iar oştenii săi, ne mai având conducător şi nefiind obişnuiţi să lupte corp la corp, au început retragerea. Ploile au continuat, transformând pârâul Chişon într-o viitură, aşa încât cei ce au scăpat de urmărirea israeliţilor au fost măturaţi de apele pârâului Chişon, când au încercat să-l traverseze pe la vadul Haroşet... [v. 10-16; cf. 5:20, 21].

Refugiindu-se în cortul chenitei Iael, Sisera a primit mâncare şi adăpost. După ce a adormit, Iael i-a înfipt un ţăruş de cort în tâmplă. Când Barac a trecut pe acolo, în urmărirea inamicului Iael l-a chemat înăuntru, să vadă trupul neînsufleţit al duşmanului sau. Astfel s-a împlinit profeţia rostită în versetul 9 de către Debora. Dumnezeu s-a folosit de o biată albină de miere (Debora) pentru a răsturna raţiunea umană (Iabin), când aceasta s-a semeţit împotriva cunoştinţei lui Dumnezeu. Judecata s-a abătut asupra vrăjmaşului ca fulgerul (Barac). Iael (urcătoare) s-a folosit de un ţăruş de cort (martorul vieţii sale de pelerină) pentru a doborî pretenţiile celor puternici. Ciocanul întruchipează Cuvântul (Ier. 23:29).

2. Povestea lor în cântare

Cântarea Deborei şi a lui Barac este operă clasică în literatura de inspiraţie biblică. După ce începe cu laudă la adresa Domnului, Debora rememorează marşul triumfător al Domnului când israeliţii au părăsit hotarele Edomului, intrând în Pământul Făgăduinţei. Toată opoziţia s-a destrămat în faţa maiestăţii Domnului Dumnezeu al lui Israel.

Apoi ea a descris condiţiile existente în vremea lui Şamgar, când era atât de periculos să ieşi din casă încât drumurile erau pustii. Călătorii recurgeau, în schimb, la căi ocolite pentru a nu cădea în mâna bandiţilor. Sătenii nu îndrăzneau să plece de acasă, asta până când s-a ridicat Debora.

Pentru că oamenii s-au dedat la idoli, ţara a fost lăsată pradă războiului şi vărsărilor de sânge iar Israelul a rămas fără armele cu care să poată lupta.

Dar când Dumnezeu i-a ridicat pe Debora şi pe Barac, unii din dregători Israelului şi unii din popor le-au oferit cu generozitate ajutorul. Aceştia au fost oameni din seminţia lui Efraim, din Beniamin, din Machir (seminţia lui Manase), precum şi oameni din Zabulon şi Isahar.

Apoi Debora şi-a adus aminte de cei care nu au venit în ajutor. Ruben şi-a cercetat inima, dar a rămas la stâne. Ghilead (Gad) nu a traversat Iordanul, pentru a se alătura luptătorilor. Dan a rămas la corăbiile sale iar Aşer s-a odihnit pe ţărmul mării.

Scriptura îi menţionează cu scrupulozitate pe toţi cei care au luptat pe câmpul de bătălie, precum şi pe cei care au stat nepăsători, nefiind dispuşi sa-şi rişte viaţa în cauza lui Iehova. Tot aşa este şi în zilele noastre: Domnul îi cunoaşte pe cei care confruntă lumea şi pe diavolul, dar şi pe cei care stau retraşi, mulţumindu-se doar să privească bătălia. Va veni însă o zi când se vor împărţi răsplăţile, prilej în care unii vor constata ce au pierdut (1Cor. 3:10-15).

Zabulon şi Neftali s-au evidenţiat în aceasta luptă, membrii acestor triburi riscându-şi viaţa pentru Iehova, fără ca ei să fi primit măcar vreo plată (n-au luat nici o pradă, nici argint). Ei au luptat vitejeşte în crâncena bătălie împotriva regilor Canaanulni. Forţele naturii au fost de partea lor, pentru că ei înşişi erau de partea Domnului.

Meroz (Meroza, în versiunea română) este scos în evidenţă, rostindu-se un blestem împotriva sa, pentru faptul că nu a venit în ajutorul lui Iehova. Oamenii acestei cetăţi au rămas neutri, atunci când era nevoie de ajutorul lor pentru înfrângerea vrăjmaşului. Dar Iael, care locuia într-un cort, a fost binecuvântată pentru curajul ei şi viclenia de care a dat dovadă în nimicirea lui Sisera. Doar mama Domnului nostru mai este scoasă în evidenţă în acest fel, fiind numită binecuvântată între femei (Luca 1:42).

Între timp, mama lui Sisera stătea la fereastră, aşteptându-şi fiul să revină acasă cu prada de război, şi nu pricepea de ce întârzie acesta. Cele mai înţelepte dintre doamnele din suita sa au asigurat-o că negreşit întârzierea s-ar datori faptului că fiul ei împarte prada cu oamenii săi. Dar Sisera nu avea să se mai întoarcă niciodată. Şi de această soartă să aibă parte toţi vrăjmaşii lui Iehova.

Pe de altă parte, cei care-L iubesc pe Domnul să fie ca soarele, când se arată în puterea lui. Capitolul se încheie cu afirmaţia că ţara a avut odihnă patruzeci de ani după moartea lui Sisera.

1. Chemarea lui Ghedeon la slujire

În cadrul următorului ciclu, israeliţii au fost asupriţi de către madianiţi, care făceau parte din bande de beduini, ce-i atacau prin surprindere pe israeliţi, distrugându-le recoltele şi secătuind ţara, asemenea lăcustelor, furând vitele oamenilor. Căderea Israelului în păcat a atras după sine sărăcie, sclavie şi teroare. Cei pe care Israelul îi cucerise odinioară erau acum stăpânii lor. Când noi, creştinii, ne îndepărtăm de Domnul, vechile năravuri şi patimi ne invadează din nou viaţa, aducându-ne din nou la robie şi sărăcie spirituală.

Când Israel a strigat la Domnul, cerându-I ajutorul, a fost trimis mai întâi un profet care să le amintească de idolatria lor. Apoi îngerul Domnului, despre care noi credem că a fost Cristos în starea Sa anterioară întrupării (vezi eseul următor), i s-a arătat unui bărbat din Manase, pe nume Ghedeon, în timp ce acesta treiera grâu într-un teasc pentru a-l ascunde de madianiţi. Îngerul i-a spus acestui viteaz că Dumnezeu Se va folosi de el pentru a izbăvi Israelul de Madian. În pofida protestelor lui Ghedeon, îngerul a repetat chemarea adresată lui Ghedeon pentru îndeplinirea acestei importante misiuni.

Îngerul Domnului (Iehova) este Domnul Isus Cristos înainte de întruparea Sa. Un studiu al pasajelor în care este menţionat El ne arată limpede că El este Dumnezeu şi că este a Doua Persoană a Sfintei Treimi.

Mai întâi, textele din Scriptură din care reiese că El este Dumnezeu: Când i S-a arătat lui Agar (Hagar), ea a recunoscut că se află în prezenţa lui Dumnezeu, adresându-I-se cu apelativul „Dumnezeul care mă vede" (Geneza 16:13). Vorbindu-i lui Avraam pe Muntele Moria, îngerul S-a identificat pe Sine ca fiind „Domnul" (în ebraică YHWH sau Iehova; Geneza 22:16). Iacov L-a auzit pe înger prezentându-se drept Dumnezeu la Betel (Geneza 31.11-13). Când l-a binecuvântat pe Iosif, Israel a folosit când termenul „Dumnezeu" când „îngerul" (Geneza 48:15, 16). Cu prilejul rugului aprins, „îngerul Domnului" a fost cel care i S-a arătat lui Moise (Exod 3:2), care „şi-a ascuns faţa, deoarece îi era teamă să-L privească pe Dumnezeu" (Exod 3:6). Domnul care a mers înaintea lui Israel în stâlp de nor (Exod 13:21) nu a fost altul decât „îngerul lui Dumnezeu" (Exod 14:19). Ghedeon se temea că va muri, pentru faptul că, văzându-L pe îngerul Domnului, L-a văzut pe Dumnezeu (Judecatori 6:22, 23). Îngerul Domnului i-a spus lui Manoa că numele Său este Minunat (Judecători 13:18), unul dintre numele lui Dumnezeu (Isaia 9:6). Când Iacob s-a luptat cu îngerul, el s-a luptat cu Dumnezeu (Osea 12:3,4). Toate acestea constituie dovezi indubitabile că atunci când Vechiul Testament îl menţionează pe îngerul Domnului se referă la Dumnezeire.

John F. Walvoord (într-un citat de Chafer) aduce patru argumente în sprijinul acestui punct de vedere:

(a) A Doua Persoană este Dumnezeul Vizibil al Noului Testament,

(b) îngerul lui Iehova din Vechiul Testament NU MAI APARE după întruparea lui Cristos.

(c) Atât îngerul lui Iehova, cât şi Cristos sunt trimişi de Tatăl,

(d) îngerul lui Iehova nu putea fi nici Tatăl, nici Duhul Sfânt".

Cât priveşte a patra dovadă, Walvoord explică în continuare că Tatăl şi Duhul sunt invizibili pentru om şi ambii posedă atributul imaterialităţii. Prin urmare, conchide el: „Nu există nici un singur motiv valabil care să ne îndreptăţească să negăm că îngerul lui Iehova este a Doua Persoană [a Sfintei Treimi], toate faptele cunoscute sprijinind din plin identificarea Sa drept Cristosul Noului Testament."

În calitate de înger al lui Iehova, Cristos Se deosebeşte de alţi îngeri prin faptul că nu a fost creat. Cuvintele traduse prin “înger” în ambele Testamente înseamnă „sol". El este Solul lui Iehova. Aşadar, cum arată Chafer, El este „înger" doar în măsura funcţiei pe care o ocupă.

Realizând că stă de vorbă cu Domnul, Ghedeon a cerut un semn. Apoi a pregătit o ofrandă, jertfind un ied şi pâine nedospită. Când îngerul S-a atins de ofrandă, cu toiagul Său, aceasta a fost mistuită de foc, Ghedeon ştiind că se află în prezenţa Domnului, drept care s-a temut că va muri. Dar Domnul l-a asigurat prin cuvintele. „Pacea să fie cu tine", după care Ghedeon a clădit un altar, dând locului aceluia numele Iehova-Şalom (Domnul este Pacea).

În noaptea aceea, dând dovadă de ascultare faţă de Domnul, Ghedeon a distrus un altar închinat lui Baal, pe care-l ridicase tatăl, precum şi chipul de lemn de lângă altar, ridicând pe locul acestora un altar închinat lui Iehova. Când s-a făcut ziuă locuitorii cetăţii au fost cât pe aci să-l omoare pe Ghedeon pentru această faptă curajoasă a sa. Dar tatăl său, Ioaş, a intervenit, spunând că dacă Baal ar fi un dumnezeu adevărat, ar fi în stare să se apere singur. Ioaş a emis un decret, în virtutea căruia toţi cei ce sprijineau cauza lui Baal aveau să fie executaţi. Ghedeon a fost poreclit Ierubaal, adică Apere-se Baal.

S-ar putea ca unii oameni să fie înclinaţi să-l critice pe Ghedeon pentru faptul că. temându-se, el a dărâmat altarul păgân în timpul nopţii. Să nu pierdem însă din vedere faptul că el a ascultat totuşi de Domnul. Frica sa nu l-a împiedicat să asculte. Fiecare dintre noi suntem fricoşi şi frica în sine nu este neapărat greşită, în sine. Dar atunci când ea ne împiedică să ascultăm de Domnul, ea devine un obstacol în calea credinţei, în acest caz constituind un păcat.

În acest timp, madianiţii. amalecitii si oamenii din Est s-au strâns ca să facă război împotriva israeliţilor, pe când aceştia traversau Iordanul, stabilindu-şi tabăra în Valea Iezreel. Duhul Domnului a venit peste Ghedeon, ajutându-l să strângă o armată dintre membrii triburilor Manase, Aşer, Zabulon şi Neftali. Abiezer (v. 34) a fost un strămoş al lui Ghedeon. Numele său apare în acest loc, în textul ebraic, ca nume de familie al

urmaşilor săi, contemporani lui Ghedeon („abiezeriţii" în NKJV, nu „cei din Abiezer" cum se spune în traducerea românească GBV, ediţia 1990, n.tr.)

Înainte de a porni la luptă, Ghedeon a dorit să se asigure de izbândă obţinând în acest sens promisiunea lui Dumnezeu. Primul semn pe care l-a primit în acest sens a fost roua care s-a aşternut pe lână, dar nu şi pe pământul din jurul ei. Al doilea semn l-a primit în noaptea următoare, când rouă a căzut pe pământ, dar nu şi pe lână.

Lâna lui Ghedeon a fost adesea supusă unor interpretări greşite din partea credincioşilor. Două sunt lucrurile de care trebuie să ţinem seama în acest incident: Ghedeon nu a căutat să obţină călăuzire, ci confirmare prin incidentul cu lâna. Dumnezeu deja îi spusese ce trebuia să facă. Ghedeon voia doar să obţină asigurarea că va avea parte de succes. Cei care afirmă că au scos şi ei lâna afară, pentru a afla voia Domnului într-o anumită chestiune dau astfel dovadă de o interpretare şi aplicare greşită a acestui pasaj din cartea Judecători. În al doilea rând, Ghedeon ceruse un semn supranatural, nu unul natural. Or, din punct de vedere natural, ceea ce ceruse Ghedeon nu s-ar fi întâmplat fără intervenţia directă din partea lui Dumnezeu. În vremea noastră oamenii folosesc exemplul lânii în cazul unor lucruri care pot avea loc în mod natural, fără intervenţia divină. Şi aceasta este o întrebuinţare greşită a pasajului despre Ghedeon. Asistăm în acest fragment din cartea Judecători la o situaţie specială, în care Dumnezeu consimte sa-i acorde unui om cu credinţa slabă dorinţa, pentru a-l asigura de biruinţă. Şi în ziua de astăzi Dumnezeu poate să dea şi dă asemenea asigurări prin răspunsul la rugăciunile noastre.

2. Cei trei sute de viteji ai lui Ghedeon

Pentru ca biruinţa împotriva lui Madian să fie neîndoios datorată puterii divine, Domnul a redus mai întâi armata iniţială a lui Ghedeon de la 32.000 la zece mii, trimiţându-i pe cei slabi de înger şi fricoşi acasă, după cum prevedea legea (Deuteronom 20:8).

Pentru a reduce şi mai mult oştirea lui Ghedeon, Dumnezeu i-a pus la încercare pe ostaşi, când aceştia au coborât la râu să bea apă. Cei care s-au aplecat pe genunchi - folosind astfel mai mult timp decât s-ar fi cuvenit - ca să bea, au fost eliminaţi. Pe de altă parte, cei care au lipăit apa cu limba, cum lipăie câinele, procedând cu maximă economie de timp, au fost reţinuţi, numărul acestora ridicându-se la trei sute.

Domnul l-a condus .apoi pe Ghedeon să viziteze împrejurimile taberei madianiţilor, pe timp de noapte. Însoţit de robul său Pura, Ghedeon s-a deplasat până la marginea taberei inamicului. Acolo l-a auzit pe un madianit povestindu-i unui prieten visul pe care l-a avut în care se făcea că o turtă de orz s-a rostogolit peste un cort al madianiţilor, zdrobindu-l. Turtele de orz constituiau alimentaţia oamenilor de rând. a agricultorilor, simbolizându-l pe Israel. Iar cortul reprezenta oştirile madianiţilor.

E posibil ca Ghedeon să fi fost, nu fără temei, cuprins din nou de teamă, când a văzut cum armata sa, de la bun început nu prea mare, a fost şi mai mult redusă. Dumnezeu îi cerea să înfrunte o armată de 135.000 de militari cu doar 300 de viteji ai săi (8:10)! Prin urmare, cuvintele pe care le-a auzit din gura acestor duşmani au avut darul de a-i întări credinţa. Drept răspuns, mai întâi el s-a închinat (v. 15), apoi s-a războit.

Asigurat astfel de biruinţă, Ghedeon a revenit în tabăra lui Israel şi şi-a chemat oamenii la luptă. După ce a împărţit armata în trei cete de câte o sută fiecare, i-a înarmat pe fiecare oştean cu o trompetă şi cu un urcior de lut, având în interior o torţă. Apoi au pornit în marş, ajungând la marginea taberei madianiţilor, unde, la semnalul stabilit, au suflat din trompete, au spart urcioarele de lut, pentru ca sa se vadă lumina, şi au strigat: „Sabia Domnului şi a Lui Ghedeon!"

Interpretarea divină a acestui incident o găsim la 2 Corinteni 4:7. Trupurile noastre sunt vasele de lut. Doar în măsura în care trupurile noastre sunt date în permanenţă morţii, din pricina lui Isus, străluceşte lumina cunoştinţei slavei lui Dumnezeu în faţa lui Isus Cristos, luminându-i pe cei din jur.

Cuprinşi de panică şi haos, madianiţii au început să se atace între ei, după care au luat-o la fugă. La început ei au fost urmăriţi de bărbaţii din triburile Neftali, Aşer şi întregul Manase. Apoi toţi bărbaţii din Efraim au fost chemaţi să li se alăture, cucerind vadurile Iordanului şi nimicindu-l pe inamic, care încerca să se refugieze dincolo de râu. Efraimiţii au reuşit să cucerească şi să ucidă pe doi dintre prinţii Madianului: Oreb (corb) şi Zeeb (lup).

Multe sunt învăţămintele pe care ni le putem însuşi cu privire la calităţile unui conducător din studierea acţiunilor lui Ghedeon. Conducătorul trebuie să fie pe deplin convins de justeţea acţiunilor sale, înainte de a-i putea conduce pe alţii. Mai întâi de toate, el trebuie să fie un închinător, dându-l lui Dumnezeu locul ce I se cuvine (v. 15). Apoi el trebuie să conducă prin propriul său exemplu, printr-o pildă vrednică de urmat (v.17). El trebuie să aibă grijă să atribuie meritele persoanei sau persoanelor care s-au făcut demne de acestea: mai întâi, desigur, el trebuie să dea cinste lui Dumnezeu, iar apoi instrumentelor de care a binevoit să se folosească El (v. 18).

3. Biruinţa lui Ghedeon asupra filistenilor (8:1-32)

La început efraimiţii s-au supărat pe Ghedeon, pentru ca nu i-a chemat mai devreme să-i. dea o mână de ajutor. Dar când Ghedeon le-a amintit că acţiunea lor curajoasă de a-i fi prins pe cei doi prinţi a fost mai remarcabilă decât propriile sale fapte de vitejie, mânia lor s-a potolit. După cum am arătat deja, Abiezer din versetul 2 se referă la Ghedeon şi la oamenii lui.

Evreii din Sucot au refuzat să dea de mâncare lui Ghedeon si celor trei sute de oşteni flămânzi ai săi, deoarece se temeau de represalii din partea madianiţilor, în cazul în care izbânda le-ar fi revenii acestora. Ghedeon a ameninţat că le va sfâşia (ebr. treiera) carnea cu. spini şi mărăcini, după ce Domnul îi va fi dat în mâna sa pe Zeba şi Ţahnuna.

Oamenii din Penuel au proceda! la fel, refuzând să-i dea de mâncare. Pe aceştia Ghedeon i-a ameninţat că le va dărâma turnul când se va întoarce de la război, încununat de biruinţă.

Ghedeon s-a ţinut de cuvânt. I-a prins pe cei doi regi madianiţi şi a pus pe fugă armata acestora. Cu ajutorul listei întocmite de un tânăr informator, Ghedeon le-a dat o lecţie celor şaptezeci de lideri ai cetăţii Sucot. Iată ce spune Cohen despre aceasta: Acest gen de pedepsire ,,este descris în Republica lui Piaton ca fiind aplicat celor mai înrăiţi dintre infractori."

Erudiţii rabini Kiinchi şi Rashi consideră că aici am avea o expresie idiomatică, având sensul de ,,a lovi cu sete".

Conform explicaţiei oferite de alţii, el [Ghedeon] i-ar fi ameninţat că-i va arunca goi puşcă peste un morman de spini, călcându-i în picioare, cum se treieră grânele pe arie. În ce priveşte cetatea Penuel, într-adevăr Ghedeon i-a dărâmat zidul si i-a omorât locuitorii.

„Un răspuns blând potoleşte mânia, dar un cuvânt aspru aprinde mânia" (Prov. 15:1). Primul adevăr este ilustrat în versetele 1-3 de răspunsul dat de Ghedeon efraimiţilor. Al doilea adevăr din Proverbe 15:1 este ilustrat de versetele 4-17 din Judecători 8, prin cuvintele rostite de oamenii din Sucot şi Penuel.

Zeba şi Ţalmuna i-au ucis pe unii din fraţii lui Ghedeon la Tabor. Prin urmare, Ghedeon i-a poruncit fiului său cei mai mare, Ieter, să-i ucidă pe Zeba şi pe Ţalmuna. Dar lui Ieter i-a fost frică, deoarece era doar un flăcăiaş, şi astfel Ghedeon este cel care i-a executat.

Bărbaţii din Israel l-au rugat pe Ghedeon să le fie rege - într-atât de tare i-a impresionat ei prin iscusinţa dovedită pe câmpul de bătălie. Astfel ei au dat slava omului, nu lui Dumnezeu (cf. 7:2). Dând însă dovadă de noblețe, Ghedeon a refuzat această cinste pentru el şi fiii săi, scoţând în evidenţă că numai Domnul avea dreptul să domnească peste ei.

Dar după ce s-a împotrivit cu succes acestei ispite, când a fost asaltat de o nouă ispită, Ghedeon a căzut în ea. El a cerut inelele .de aur pe care israeliţii le strânseseră de la madianiţi (numiţi şi işmaeliţi; cf. Ex. 32:1-6). Apoi a confecţionat din aceste inele un efod, acel articol vestimentar asemănător unui şorţ pe care Îl purta preotul. După ce acest efod a fost ridicat la Ofra, a devenit un obiect de închinare idolatră şi o cursă pentru Israel, oamenii nemaiducându-se la Silo şi la cortul întâlnirii. El a refuzat onoarea de rege, râvnind-o, în schimb, pe aceea de preot."

După înfrângerea madianiţilor, Israelul s-a bucurat de pace, timp de patruzeci de ani.

Cuvântul lui Dumnezeu ţine să menţioneze în acest loc că Ghedeon a avut multe neveste, care i-au dăruit şaptezeci de fii. De asemenea a avut o concubină la Sihem, care i-a născut şi ea un fiu, cu numele de Abimelec.

În acest capitol ni se dezvăluie încă două trăsături ale personalităţii lui Ghedeon cu atâtea faţete: Zelul şi perseverenţa cu care i-a urmărit pe madianiţi a demonstrat statornicia caracterului său, probitatea cu care a adus la îndeplinire poruncile Domnului. Deşi era frânt de oboseală, după ce luptase atât de mult, şi chiar dacă nu avea pe nimeni împrejur care să-l ajute, el nu s-a oprit, ci i-a urmărit cu înverşunare pe ismaeliţi, până la nimicirea lor şi uciderea regilor acestora, la picioarele sale. Apostolul Pavel a fost animat de aceeaşi râvnă, care s-a manifestat însă pe planul luptei spirituale (Filipeni 3:12-14).

A doua trăsătură de caracter a lui Ghedeon este negativă, prin faptul că a solicitat şi a acceptat din mâna poporului inelele de aur obţinute ca pradă de război, ca răsplată pentru că i-a înfrânt pe ismaeliţi (v. 24), acest lucru devenind o cursă pentru Ghedeon şi familia sa, precum şi pentru întreaga sa ţară. Cât de mult contrastează această comportare a lui Ghedeon cu purtarea lui Avraam descrisă la Geneza 14:21-24! Sub călăuzirea lui Dumnezeu, noi trebuie să ne străduim să emulăm virtuţile lui Ghedeon, ocolindu-i însă viciile.

F. Actul de uzurpare al lui Abimelec (8:33-9:57)

De îndată ce a murit Ghedeon, Israel s-a abătut de la calea cea dreaptă, închinându-se baalilor. Cu câtă uşurinţă au uitat israeliţii măreţele fapte de vitejie sărvârşite de acest erou naţional, până acolo încât i-au maltratat descendenţii şi au dat uitării izbăvirea pe care le-o adusese Dumnezeu prin Ghedeon! Dar oare noi suntem mai breji, când vine vorba să ne aducem aminte de binecuvântările pe care le-am primit de la Domnul sau din mâna semenilor noştri? Spre ruşinea noastră, adesea le dăm uitării.

Abimelec (tatăl meu a fost rege), un fiu al lui Ghedeon, nu a fost un judecător al Israelului, ci un uzurpator- unul care a căutat cu orice preţ să guverneze Israelul fără să i se fi încredinţat autoritatea de a face acest lucru. Şi pentru a elimina orice ameninţare la adresa puterii sale, i-a omorât pe toţi fraţii săi, cu excepţia lui Iotam, cel mai mic dintre aceştia. Cu ajutorul unor rude netrebnice şi fără căpătâi din Sihem, a convins oamenii din partea locului să-l accepte ca rege. Întrucât Ghedeon a avut şaptezeci de fii (v. 2) şi nu toţi au fost ucişi, şaptezeci din versetul 5 trebuie luat ca o cifră rotundă.

Evangheliile conţin multe parabole, deci povestiri cu un profund înţeles spiritual. Găsim aici una din puţinele parabole prezente pe paginile Vechiului Testament, despre care Jensen face următorul comentariu: Când Iotam a aflat despre încoronarea lui Abimelec, s-a suit în grabă pe Muntele Gherizim, în timp ce poporul era adunat în valea de la poalele muntelui. Din acel punct strategic avantajos, vocea lui a putut fi auzită în toată valea, drept care oamenii au ascultat cu atenţie ciudata parabolă rostită de el, Recurgând la metafora unei republici de pomi care şi-au ales un rege, Iotam a evidenţiat astfel purtarea Israelului. Apoi el i-a comparat pe Ghedeon şi pe fiii lui cu un măslin, un smochin şi o viţă de vie, fiecare dintre aceşti arbori refuzând cu înţelepciune să-şi părăsească locul de slujire şi rodnicie rânduit de Dumnezeu, doar pentru a domni peste ceilalţi pomi. Dar pe Abimelec l-a asemănat cu un spine, care, nu numai că a acceptat cu bucurie invitaţia de a fi rege peste ei, ci a ameninţat că va distruge cedrii Libanului dacă nu va fi ales rege.

Iotan le-a spus apoi oamenilor că dacă au procedat corect când i-a ucis pe fraţii săi, atunci n-au decât să se bucure de noul lor dregător. Dar dacă n-au procedat corect, atunci atât locuitorii Sihemului, cât şi Abimelec vor fi antrenaţi într-un război, în care se vor nimici unii pe alţii.

Ceea ce s-a şi întâmplat. După numai trei ani, Dumnezeu a trimis un duh de învrăjbire între Abimelec şi oamenii din Sihem. Dumnezeu nu este autorul răului, dar El permite uneori răului ba chiar se foloseşte de acesta pentru a-Şi împlini scopurile în cazul unor oameni răi (cf. 1Sam. 16:14; 1Regi 22:19-23). Oamenii din Sihem îi jefuiau pe cei ce călătoreau pe traseele comerciale din apropierea Sihemului, văduvindu-l astfel pe Abimelec de impozitele şi taxele pe care le-ar fi putut percepe de la aceştia (v. 25). Gaal, fiul lui Ebed, a profitat de sărbătoarea recoltelor pentru a da semnalul unei răscoale împotriva lui Abimelec, spunând: „Cine este Abimelec şi cine este Sihem, ca să-i slujim?" Zebul, guvernatorul marionetă al Sihemului, l-a încunoştinţat în taina pe Abimelec despre existenţa acestui complot, sfătuindu-l să atace în zorii zilei cetatea.

Când s-a dus Gaal a doua zi dimineaţa la poarta cetăţii, a crezut ca vede oameni coborând de pe munte. La început Zebul s-a prefăcut că nu vede decât umbre, sperând să câştige astfel timp pentru Abimelec. În cele din urmă Gaal şi-a dat seama că aceştia erau de fapt oameni şi că dintr-o altă direcţie se apropia o altă ceată de oameni. Apoi Zebul l-a provocat să iasă afară şi să se lupte cu cel a cărui stăpânire

o dispreţuise. Când Gaal şi ceata lui de răzvrătiţi s-au luat la luptă cu inamicul, mulţi dintre oamenii lui au căzut, iar el a fost în curând alungat din cetate.

În timp ce Abimelec se afla cu tabăra sa la Aruma, în apropiere, Zebul i-a alungat pe Gaal şi pe fraţii lui din Sihem. A doua zi oamenii din Sihem au ieşit la munca câmpului sau poate ca să-şi însuşească prada de război de la oştenii răpuşi. Aflând despre asta, Abimelec şi-a împărţit oamenii în trei cete, pregătind o ambuscadă. Două cete urmau să se repeadă asupra oamenilor, a treia urmând să împiedice fuga lor înapoi în cetate. Ambuscada a reuşit.

După o zi de luptă, cetatea a căzut, locuitorii săi fiind ucişi. Apoi cetatea a fost distrusă, peste dărâmăturile sale fiind presărată sare. (Se ştie că sarea asigură sterilizarea terenului. Dar acţiunea lui Abimelec a avut un rol simbolic, exprimând hotărârea sa neclintită de a se asigura ca acest loc plin de sare va rămâne pe veci pustiu)

În apropiere era turnul Sihem, unde se afla templul zeului Berit. Oamenii din turn s-au ascuns într-o încăpere mare din templu, Abimelec si oamenii săi au strâns ramuri din pădurea de pe Muntele Zalmon (Ţalmon), aprinzând cu ele un foc care a incendiat cetatea. Circa o mie de bărbaţi şi femei au pierit în acea conflagraţie.

În operaţiunea de cucerire a cetăţii Tebez (Tebeţ), Abimelec şi-a găsit înfrângerea. În timp ce ataca un turn în care se refugiaseră mulţi dintre locuitorii cetăţii, o femeie a aruncat o piatră de râşniţă pe capul lui Abimelec. Fiind rănit grav, el l-a rugat pe unul din oamenii săi să-l ucidă, ca să nu se spună că a fost ucis de o femeie. Astfel spinele a fost mistuit, exact aşa cum prezisese Iotam.

Nu ştiu cum se face, dar de multe ori justiţia nu numai că îl pedepseşte pe cel vinovat, dar îi aplică o pedeapsă pe măsura fărădelegii comise. Abimelec îşi ucisese fraţii pe o piatră (v. 5), pentru ca la urmă să fie el însuşi omorât când o piatră a căzut peste capul lui trufaş. Cei ce trăiesc de pe urma violenţei vor şi muri de pe urma ei.

G. Tola şi Iair

Tola, din tribul lui Isahar, a judecat Israelul douăzeci şi cinci de ani. El a trăit în munţii lui Efraim.

Următorul judecător a fost Iair, un galaadit, care a domnit timp de douăzeci şi doi de ani asupra Israelului. Sunt amintiţi în treacăt cei treizeci de fii ai săi, care au stăpânit peste treizeci de cetăţi.

1. Starea jalnică a Israelului (10:6-18)

Din nou citim cu întristare despre felul în care copiii lui Israel L-au părăsit pe Domnul, dedându-se iar la idolatrie. Slujindu-i pe idolii lor, israeliţii au devenit robii unor oameni idolatri. Filistenii şi amoniţii au luptat împotriva evreilor, care se aflau pe malul de răsărit al Iordanului iar amoniţii au traversat Iordanul, luptând împotriva lui Iuda, Beniamin şi Efraim.

Israeliţii au fost neputincioşi în faţa filistenilor şi amoniţilor, deoarece renunţaseră să se mai închine lui Iehova şi slujiseră dumnezeilor acestor păgâni (v. 6).

Când israeliţii au strigat la Domnul, El a refuzat, la început, să dea ascultare cererii lor, citând în acest sens mai multe ocazii din trecut când au fost izbăviţi şi amintindu-le că după fiecare izbăvire ei s-au îndepărtat iar de El (v. 13). Dar când ei au continuat să se roage, după ce, mai întâi, au scos dumnezeii străini din mijlocul lor, Dumnezeu le-a ascultat strigătul. Versetul 16 ne ajută să înţelegem întrucâtva inima plină de iubire a Domnului. Ca un tată îndurător El a fost mişcat profund de suferinţa copiilor Săi îndărătnici. Suferinţa lor a necesitat îndurarea Sa.

La încheierea capitolului, armatele lui Amon sunt cantonate în Ghilead (Galaad), iar Israel s-a strâns la Miţpa. Oamenii din Ghilead căutau un lider militar (v. 17, 18).

2. Israelul apărat de Iefta (11:1-28)

Omul ceasului a fost Iefta, galaaditul, un om viteaz şi fiul unei prostituate, întrucât a fost respins de concetăţenii săi, a plecat de acasă, ajungând în ţara Tob (probabil în Siria), unde a devenit liderul unei bande de haiduci.

Bătrânii din Galaad (Ghilead) l-au rugat acum pe Iefta să pornească la luptă în fruntea oştirilor Israelului împotriva amoniţilor, promiţându-i că-l vor recunoaşte de căpetenie dacă îl va învinge pe inamic. În unele privinţe Iefta ne aminteşte de Domnul Isus. Asupra naşterii sale a planat o umbră, apoi el a fost respins de către fraţii lui. Când au ajuns în robie şi-au adus aminte de el şi L-au chemat să le fie salvator. Consimţind să vină în ajutorul galaadiţilor, Iefta a acceptat să le fie salvator, dar a pretins să le fie şi stăpân.

Prima acţiune întreprinsă de Iefta a fost să trimită soli la regele fiilor lui Amon, pentru a-i da prilejul să explice de ce îi asuprea pe israeliţi. Regele s-a plâns că Israel ar fi luat cu forţa o parte din teritoriile sale când naţiunea Israel s-a strămutat în Canaan, venind din Egipt. Iefta a explicat limpede că acest lucru nu era adevărat. Domnul îi instruise explicit pe oamenii Săi să nu se amestece în nici un fel cu edomiţii (Deuteronom 2:4, 5), moabiţii (Deuteronom 2:9) sau cu amoniţii (Deuteronom 2:19) - toţi aceştia fiind rude îndepărtate ale evreilor. Prin urmare, israeliţii au ocolit ţara Edom şi ţara Moab. Dar când au ajuns la graniţa teritoriului amoniţilor, aceştia fuseseră deja cuceriţi de amoriţi, al căror rege era Sihon. Israel a luat în stăpânire pământul acestuia, înfrângându-i pe amoriţi.

Când regele fiilor Lui Amon a refuzat să-şi retragă pretenţia teritorială, Iefta a început pregătirile de război.

3. Jurământul lui Iefta

Înainte de a pomi la luptă, Iefta a făcut un jurământ nechibzuit, potrivit căruia va consacra Domnului tot ce-i va ieşi în cale ca să-l întâmpine la uşă, dacă se va întoarce acasă biruitor. Domnul i-a dăruit izbândă asupra amoniţilor iar când s-a întors acasă cine l-a întâmpinat dacă nu chiar fiica sa. În consecinţă, Iefta a adus-o jertfă Domnului.

Există o sumedenie de dezacorduri cu privire la ce anume i-a făcut Iefta fiicei sale. Conform uneia dintre opinii, el a omorât-o, aducând-o ca jertfă arsă de tot Domnului. Este probabil sensul cel mai evident care se desprinde din textul biblic, cu toate că ideea jertfei umane este respingătoare şi niciodată nu a fost aprobată de Dumnezeu (Deuteronom 18:9-14). Numai animalele puteau fi sacrificate, fiinţele omeneşti fiind dedicate (sau consacrate), iar apoi răscumpărate cu bani (Exod 13:12, 13; Levitic 27:1-8).

Cealaltă părere, foarte răspândită, este că Iefta şi-a consacrat fiica obligând-o să rămână fecioară perpetuă în slujba lui Iehova. Cei care susţin acest punct de vedere afirmă că jurământul lui Iefta a fost formulat în sensul că orice îi va ieşi pe uşile casei sale „va fi negreşit al Domnului sau îl voi aduce ca jertfă de ardere de tot" (v. 31). Ideea unei perpetue feciorii este susţinută puternic de versetele 37-39. În orice caz, învăţătura care se desprinde de aici este că nu trebuie să facem promisiuni cu uşurinţă.

4. Iefta îi ucide pe efraimiţi (12:1-7)

Oamenii din Efraim au fost geloşi pe Iefta pentru biruinţa sa, plângându-se că nu li s-a permis să ia parte la ea. Iefta le-a amintit că apelase la ajutorul lor, dar degeaba, căci ei n-au răspuns. Efraimiţii şi-au bătut joc de concetăţenii lui Iefta, galaadiţii, spunând că aceştia nu ar fi fost altceva decât efraimiţi care au dezertat. (Efraimiţii erau cunoscuţi ca scandalagii. Amintiţi-vă cum s-au certat cu Ghedeon, când acesta i-a înfrânt pe madianiţi [cap. 8]. Iată-i din nou certându-se cu Iefta, fără să aibă motiv.)

Iefta şi oamenii săi i-au atacat pe efraimiţi, barând calea lor de scăpare la vadurile Iordanului. înainte ca cineva să fie lăsat să treacă Iordanul, era obligat să pronunţe cuvântul ,,Şibolet" (textual pârâu). Efraimiţii nu puteau pronunţa corect acest cuvânt, trădându-şi astfel identitatea. Concret nu puteau pronunţa pe Ş, (Unele limbi, între care greaca şi latina, nu posedă sunetul „ş". După câte se pare vorbitorii unui dialect al limbii ebraice fie nu-l puteau pronunţa pe „ş", fie nu puteau face distincţie între „s" şi „ş", cel puţin în cadrul acestui cuvânt. O situaţie similară a existat în cel de-al doilea război mondial, când soldaţii americani din Mările de Sud au ales ca parolă termenul „lalapalooza". Japonezii au avut probleme în deosebirea sunetului „l" de „r", având tendinţa de a pronunţa „rarapa-rooza.") termenul fiind pronunţat Sibolet de către ei. Iefta a ucis patruzeci şi două de mii de bărbaţi din Efraim la Iordan - un măcel cumplit al concetăţenilor săi.

Acest timp de lupte interne în sânul poporului lui Dumnezeu ne oferă un tablou groaznic. Sângele efraimiţilor s-a amestecat astfel cu cel al amoniţilor. Constatăm aşadar că până şi momentele luminoase din cartea Judecători sunt pătate de năpastă, cum bine observă Ridout: Nu este oare o realitate faptul că cei care au răsturnat erezia sunt cei ce şi-au încrucişat săbiile cu fraţii lor, luptându-se pentru chestiuni ce nu constituiau elemente vitale ale adevărului?

Slujba de judecător a lui Iefta a durat şase ani, după care a murit şi a fost îngropat în Galaad, Iefta este citat la Evrei 11:32 împreună că Ghedeon, Barak şi Samson. Toţi aceşti bărbaţi au avut, negreşit, slăbiciuni, dar cu toţii, la un moment dat, au dat dovadă de o mare credinţă.

I. Ibzan, Elon şi Abdon (12:8-15)

Ibzan a judecat Israelul timp de şapte ani. Tot ce ştim despre el este că era din Betleem şi că avea treizeci de fii, fiecare din aceştia fiind căsătoriţi cu femei din alte părţi decât din clanul lor.

Elon provenea din tribul lui Zabulon. Lucrarea sa de judecător a ţinut zece ani, fiind apoi îngropat la Aijalon.

Abdon, fiul lui Hillei, era din cetatea Piraton, în munţii amaleciţilor, în ţinutul lui Efraim. El a judecat Israelul timp de opt ani. Textul biblic face o menţiune specială cu privire la cei patruzeci de fii şi treizeci de nepoţi ai săi.

1. Zestrea evlavioasă a lui Samson

Pentru a şaptea oară în cartea Judecători citim cuvintele: ,,Din nou copiii lui Israel au făcut ceea ce este rău în .ochii Domnului." Se reia astfel ciclul. De data aceasta, filistenii i-au înrobit pe israeliţi timp de patruzeci de ani. A fost cea mai lungă asuprire a poporului Israel, de când au ieşit din Egipt. În timp ce israeliţii erau asupriţi de filisteni, îngerul Domnului (Cristos) S-a arătat soţiei lui Manoa, din tribul lui Dan, anunţând-o că, deşi era stearpă, avea să nască un fiu. De multe ori lucrări mari ale lui Dumnezeu îşi au ca punct de pornire pântecele sterp. El cheamă viaţa din moarte, folosindu-se de lucrurile care nu sunt pentru a le face de ruşine pe cele ce sunt.

Fiul acesta urma să fie un nazireat din pântecele mamei sale, cât timp va trăi. El nu avea voie să bea vin, nici să consume struguri sau stafide, după cum nu avea voie să-şi taie părul. Chiar mama lui trebuia să se abţină de la consumul de vin sau altă băutură similară şi de orice lucru necurat.

Pentru fondul scriptural al jurământului de nazireat, vezi Numeri 6:2. În mod obişnuit, o persoană făcea jurământul de nazireat în mod liber şi nesilit de nimeni. Dar în căzul lui Samson condiţia de nazireat trebuia să i se aplice din clipa naşterii până la moarte.

Manoa s-a rugat ca îngerul s-o viziteze din nou, pentru a-i da alte instrucţiuni. Când îngerul i s-a arătat din nou, ea s-a grăbit să-l aducă pe soţul ei ca să-l cunoască pe acest Oaspete ceresc. Dar de data aceasta îngerul nu i-a mai dat alte instrucţiuni.

Apoi Manoa s-a oferit să-I pregătească îngerului ceva de mâncare, crezând ca acesta era un om la fel ca el. Îngerul a refuzat să mănânce cu Manoa, ca de la egal la egal, propunând, în schimb, să se aducă un ied ca jertfă arsă de tot Domnului. Când Manoa a vrut să afle numele îngerului, i s-a spus că acesta e Minunat - unul din numele atribuite Domnului Isus în Isaia 9:6.

Apoi Manoa a adus iedul ca jertfă Domnului. îngerul S-a suit la cer în flacăra de pe altar, dovedind clar că avem de a face aici cu o arătare a Domnului însuşi. Manoa şi soţia sa s-au închinat apoi, proşternându-se cu faţa la pământ - act ce ar fi fost taxat ca necorespunzător, dacă îngerul nu ar fi fost Dumnezeu. Ei L-au văzut pe Dumnezeu, şi totuşi nu au murit ca urmare, întrucât Dumnezeu a primit o jertfă arsă de tot şi o ofrandă de cereale din partea lor.

Apoi s-a născut fiul promis, primind numele de Samson (micul soare) şi în curând s-a dovedit că Duhul Domnului lucra cu putere în viaţa lui. Puţini oameni din Biblie prezintă un tablou mai pregnant al contrastului dintre tărie şi slăbiciune. Când ne gândim la Samson, de obicei suntem tentaţi să ne referim la puterea sa, la punctele sale forte. Doar a ucis un leu cu mâinile sale, fără nici o armă (Judecatori 14:6). Apoi a omorât treizeci de filisteni cu o singură mână (14:19). A rupt legăturile cu care îl legaseră fedeleş oamenii din Iuda şi a luat viaţa la o mie de filisteni cu o falcă de măgar (15:14-16). Apoi reuşind să scape dintr-o cursă pe care i-o întinseseră filistenii, a luat cu el porţile din Gaza (16:3). De trei ori a scăpat de uneltirile Dalilei - o dată rupând cele şapte legaturi noi cu care fusese legat, o dată rupând funiile noi, de parcă ar fi fost nişte fire de aţa şi o dată scoţând agrafa cu care fuseseră legate cele şapte şuviţe ale părului său de război (16:6-14). Pentru ca la urmă să dărâme stâlpii edificiului în care filistenii se adunaseră sa petreacă şi să fie distraţi de el, ucigând prin moartea sa mai mulţi filisteni decât omorâse în tot timpul vieţii sale (16:30). Dar slăbiciunile lui Samson au ieşit şi mai mult în evidenţă. În primul rând, avea o slăbiciune pentru femei, fiind dispus să nesocotească voia lui Dumnezeu, doar pentru a obţine femeia, care i-a plăcut (14:1-7). De asemenea şi-a nesocotit şi

părinţii (14:3). A dat dovadă de înşelăciune (14:9; 16:7, 11, 13b). A fraternizat cu treizeci de filisteni, duşmani ai poporului lui Dumnezeu (14:11-18). A dat frâu liber mâniei şi spiritului de răzbunare (14:19b; 15:4, 5). A avut o înclinaţie spre cruzime în caracterul său (15:4, 5). S-a încurcat cu o prostituată (16:1, 2). A cochetat cu răul. (16:6-14). I-a dezvăluit vrăjmaşului secretul tăriei sale ieşite din comun (16:17, 18). A fost prea încrezător în forţele sale şi chiar trufaş (16:20b). Şi apoi nu trebuie uitat că şi-a încălcat jurământul de nazireat (14:9).

2. Ospăţul dat de Samson şi ghicitoarea

Încăpăţânarea lui Samson s-a manifestat foarte curând, prin insistenţa sa de a se căsători cu o femeie filisteană - din poporul inamic al Israelului. Tatăl său şi mama sa au căutat să-l înduplece să nu facă acest pas, dar el n-a ascultat. Versetul 4 nu înseamnă că Domnul a aprobat neascultarea lui Samson, ci doar că a îngăduit acest lucru, având în plan să anuleze efectele sale, făcând ca în cele din urmă să fie tot în folosul poporului Israel şi spre pedepsirea vrăjmaşului.

În drum spre Timna (o cetate filisteană) mergând alături de părinţii săi Samson a fost ameninţat de un pui de leu. Duhul Domnului a venit peste el cu putere, învrednicindu-l să ucidă leul de unul singur. Se presupune că atunci au fost făcute pregătirile pentru căsătoria lui Samson.

Ulterior, când Samson s-a întors la Timna, ca să-şi ia mireasa, a descoperit miere în cadavrul leului pe care-l omorâse. Drept care a mâncat din această miere, dând şi părinţilor săi din ea. Dar nu le-a spus că mierea era contaminată spiritual datorită contactului cu un trup neînsufleţit. (Ca nazireu a călcat o parte a jurământului său, prin faptul că s-a atins de un animal mort.)

La Timna, s-a ţinut un mare ospăţ, în timpul căruia Samson a spus o ghicitoare, oferind fiecăruia dintre cei treizeci de însoţitori ai săi un rând de haine dacă vor putea dezlega ghicitoarea. În caz contrar, aceştia trebuiau să-i dea lui treizeci de haine de in şi treizeci de schimburi de îmbrăcăminte. Iată ghicitoarea:

Din cel ce mănâncă a ieşit ce se mănâncă şi din cel tare a ieşit dulceaţă.

Desigur ghicitoarea se referea la uciderea leului şi la mierea pe care a găsit-o în stârvul acestuia.

Când celor care li s-a adresat ghicitoarea nu au fost în stare s-o dezlege, soţia lui Samson a obţinut, prin ameninţări, răspunsul de la Samson. Apoi a explicat semnificaţia ghicitorii celor trei tineri, care i-au adus lui Samson răspunsul, cerând în schimb hainele promise. Samson şi-a dat seama că fuseseră ajutaţi de soţia lui.

Pentru ca să facă rost de haine ca să-i plătească pe oameni, Samson a omorât, la mânie, treizeci de bărbaţi din Aşchelon, dezbrăcându-i de haine. În ziua a şaptea, când trebuia să aibă loc nunta, el s-a întors acasă iar cea care trebuia să-i fie soţie a fost dată prietenului său, nunul.

3. Represaliile lui Samson

Când socrul său a refuzat să-i dea lui Samson fiica sa, Samson s-a răzbunat pe acesta legând cozile a trei sute de vulpi şi dând foc fiecărei perechi de cozi. Apoi a dat drumul animalelor în lanuri, în vii şi în livezile de măslini. Când filistenii au aflat despre acest act de cruzime şi inutilă pagubă materială, s-au răzbunat, dând foc casei socrului său, incendiu care l-a mistuit şi pe acesta, şi pe fiica lui.

În replică, Samson a ucis o mare mulţime de filisteni. Apoi s-a retras într-o adâncitură de stâncă la Etam, în teritoriul lui Iuda. Dar violenţele odată declanşate atrag după ele alte violenţe. Când filistenii au venit să-l prindă, oamenii din Iuda i-au amintit, pe un ton supus, că filistenii sunt stăpânii lor. Ca să-şi salveze viaţa, ei s-au învoit să-l predea inamicului. Samson a fost de acord cu planul lor, cu condiţia ca proprii lui concetăţeni să nu încerce să-i ucidă ei înşişi. Ei se coborâseră la un nivel atât de scăzut, adoptând o mentalitate de vasali, încât au încercat să-şi trădeze pe unul de-al lor, numai ca să rămână loiali asupritorilor lor, în loc că se împrietenească cu Samson şi să sfărâme lanţurile oprimării.

Acum urmează unul din momentele de glorie din cariera lui Samson. Când a fost scos afară, legal, Duhul Domnului a venit peste ei cu putere. Luând o falcă de măgar, a ucis o mie de filisteni. A dat locului respectiv denumirea de Ramat Lehi (înălţimile Fălcii, în textul marginal al NKJV). În versetul 16 avem (în limba engleză, n.tr.) un joc de cuvinte: "With the jawbone of an ass I have ass-assinated them," sau "With the jawbone of an ass I have pi led them in a mass/With the jawbone of an ass I have assailed assailants" (Mofratt).

Ne întrebăm de ce Domnul a găsit cu cale să dăruiască o biruinţă atât de mare prin intermediul unei arme atât de neconvenţionale. Lui Samson îi era interzis să se atingă de orice lucru necurat. Or, falca de măgar era negreşit parte dintr-un animal mort. Dar această armă neobişnuită a scos în evidenţă şi mai mult că a fost o victorie supranaturală, pe care a dăruit-o Dumnezeu prin mijloace umile. Este un exemplu în care vedem că Domnul permite să aibă loc situaţii excepţionale în timpuri de criză extremă, care în alte împrejurări nu ar fi permise.

Ca răspuns la rugăciunea lui Samson să i se dea apă, Dumnezeu a făcut să ţâşnească în chip miraculos un izvor din „înălţimile Fălcii." Locul acesta a fost numit En Hacore, Izvorul chemătorului (text marginal NKJV).

În acest moment ilustru din cariera lui Samson consemnează Duhul lui Dumnezeu faptul că Samson a judecat Israelul timp de douăzeci de ani.

4. Samson înşelat de Dalila

Către sfârşitul domniei sale, pofta nestăpânită a lui Samson l-a condus la casa unei prostituate din Gaza, cetate a filistenilor. Oamenii cetăţii au crezut că, în sfârşit, a venit momentul să-l prindă pe duşmanul lor. Dar Samson s-a sculat la miezul nopţii şi a apucat porţile cetăţii, cu amândoi stâlpii, ducându-le pe vârful dealului din faţa Hebronului, la 64 km.

Apoi Samson s-a îndrăgostit de o femeie filisteană pe nume Dalila. Când a ajuns acest lucru la cunoştinţa lor, domnitorii filistenilor i-au oferit o mare recompensă, dacă îl va ademeni pe Samson, determinându-l să dezvăluie în ce consta secretul uriaşei sale puteri.

La prima ei încercare, Samson a spus că dacă va fi legat cu şapte funii noi, îşi va pierde tăria. Prin urmare, ea l-a legat cu şapte funii noi, spunându-i că filistenii sunt gata să sară pe el. Dar Samson a rupt funiile de parcă acestea ar fi fost o aţă de câlţi.

La a doua încercare, Dalila a urmat sugestia lui Samson, legându-l cu funii noi ce n-au mai fost întrebuinţate şi avertizându-l apoi că filistenii sunt gata să-l omoare. Dar din nou Samson a rupt funiile ca pe aţă.

Jucându-se în continuare cu focul, Samson i-a spus Dalilei că îşi va pierde puterea dacă ea îi va împleti cele şapte şuviţe de păr din capul lui în urzeala ţesăturii. Când l-a trezit, atrăgându-i atenţia că filistenii sunt pe punctul de a-l prinde, Samson a smuls cuiul de lemn din pământ cu urzeală cu tot.

În cele din urmă, Samson a capitulat, dezvăluindu-i Dalilei în ce consta secretul tăriei sale. Părul lui lung, deşi nu constituia sursa puterii sale, era însemnul său de nazireat, adică un om total dedicat lui Dumnezeu. Or, tocmai relaţia sa cu Dumnezeu îi conferea lui Samson puterea neobişnuită, nu părul său. Dar dacă i se tăia parul, nu mai avea putere. Dalila a ştiut că de data aceasta a aflat secretul. Pe când Samson dormea în poala ei, Dalila i-a chemat pe filisteni. Apoi unul dintre ei a ras cele şapte şuviţe de pe capul lui Samson şi îndată puterea l-a părăsit pe acesta. C. H. Mackintosh face următoarea observaţie aici: Poala Dalilei s-a dovedit prea puternică pentru inima lui Samson şi ceea ce nu fuseseră în stare să facă o mie de filisteni s-a putut înfăptui prin influenţa ademenitoare a unei singure femei.

Când s-a sculat, Samson a încercat să recurgă din nou la puterea sa, neştiind că Domnul se depărtase de el.

Filistenii i-au scos ochii şi l-au întemniţat pe Samson în Gaza, unde a fost silit să învârtă la râşniţă. Cineva a descris această degradare în trei trepte în felul următor: „orbitoarea, orbitoarea robie ca de râşniţă a păcatului." Dar în curând părul a început să-i crească la loc.

Când domnitorii filistenilor au organizat o mare petrecere, aducând jertfe dumnezeului lor Dagon, s-au gândit să-l scoată pe Samson din temniţă şi să-l afişeze ca motiv de laudă la ce a realizat zeul lor pentru ei. Totodată l-au obligat să-i distreze la acest ospăţ. În timpul ospăţului, Samson a cuprins amândoi stâlpii pe care se sprijinea templul, cerând ajutor de la Domnul. Apoi Samson s-a plecat cu toată puterea şi clădirea s-a prăbuşit peste filisteni, toţi oamenii de acolo pierzându-şi viaţa. Trista consemnare care se face în acest punct este că Samson a omorât mai mulţi la moartea sa decât în tot timpul vieţii sale.

Pentru că s-a unit cu filistenii de atâtea ori în viaţa sa, crezând că aceştia nu pot fi învinşi, Samson se găseşte acum printre filisteni la moartea sa, doar un cadavru printre dărâmăturile templului lui Dagon. Dar dacă nu s-ar fi unit cu ei, cu siguranţă ar fi avut parte de o moarte mai nobilă. Avem în faţă o învăţătură cât se poate de importantă, peste care nu avem voie să trecem cu uşurinţă. Când ne-am pierdut sfinţirea, adică separarea de lume, ne pierdem puterea şi, dacă nu ne oprim, riscăm să ne ruinăm viaţa. A ceda mădularele noastre, dându-le în slujba păcatului, înseamnă a ne distruge singuri. Trupul lai Samson a fost dus în teritoriul tribului Dan, unde a fost îngropat de rudele sale.

A. Stabilimentul religios al lui Mica (cap. 17)

Prima naraţiune ne redă corupţia care domnea pe plan religios în Israel. Mica, un bărbat din Efraim, furase o mie o sută de arginţi de la mama sa. Iar ea, neştiind că este vorba de fiul ei, l-a blestemat pe hoţ. Apoi se parc că lui Mica i-a fost frică de urmările blestemului, drept care a returnat banii furaţi. Mama sa a anulat blestemul, binecuvântându-şi fiul pentru că i-a înapoiat cei o mie o sută de sicii de argint. Acum putea folosi aceşti buni pentru scopul avut iniţial în vedere, confecţionarea unui idol. Aşadar a comandat să i se confecţioneze doi idoli, cu două sute de sicli de argint. Unul era un chip cioplit din lemn, suflat cu argint. Chipul turnat era în întregime din argint.

Mica a pus idolii în casa dumnezeilor, alături de terafimi (dumnezeii casei). De asemenea s-a decis să facă din familia sa o familie de preoţi, în acest scop făcând un efod (articol vestimentar al preotului) şi consacrându-l pe unul din fiii săi ca preot. Desigur, acest lucru nu era îngăduit să-l facă, deoarece legea lui Dumnezeu îi interzicea unui efraimit să fie preot. (Preoţii erau selectaţi numai din seminţia lui Levi, n.tr.). De fapt întreaga procedură a fost contrară legii lui Moise.

După câtva timp, un levit care locuia la Betleem, printre membrii seminţiei lui Iuda, s-adus în ţinutul muntos al lui Efraim, în căutarea unui loc în care să se poată stabili. (Datoria lui era să fie angajat în slujba lui Iehova, fiind întreţinut din zeciuielile întregului popor. Dar întrucât legea nu se mai respecta, el a fost obligat să-şi caute singur o repartiţie.) Mica i-a oferit slujba de preot în familia sa. Deşi omul acesta era levit, nu provenea însă din familia lui Aaron şi. prin urmare, nu era eligibil să slujească în funcţia de preot. Totuşi Mica i-a oferit un salariu, alimentaţia şi îmbrăcămintea, levitul acceptând să slujească în aceste condiţii. Levitul ar fi trebuit să-l înfrunte pe Mica, arătându-i că toate aceste aranjamente erau contrare ordinii stabilite de Dumnezeu. În loc sa facă acest lucru, el a consimţit tacit, acceptând salariul şi celelalte beneficii oferite, în felul acesta cosându-şi gura ca să nu declare toate sfaturile lui Dumnezeu.

Termenul care descrie cel mai bine starea de lucruri din acest capitol este „confuzie". Banii - furaţi sunt folosiţi la confecţionarea unor idoli, după care se invocă numele Domnului pentru a-l binecuvânta pe hoţ (v.2); lăcaşuri individuale de închinare înlocuiesc cortul, unde trebuia să se facă serviciile; leviţi, alături de oameni de rând, sunt consacraţi ca preoţi; idolii sunt folosiţi în cadrul serviciilor de închinăciune la adresa lui Iehova. Şi, culmea e că Mica se aşteaptă totuşi ca Domnul să binecuvânteze toate acestea (v. 13)! Această stare de orbecăire izvora din inima omului (v. 6). Dacă s-ar fi respectat legea Lui Dumnezeu în acest timp din istoria Israelului, nici unul din aceste lucruri nu s-ar fi întâmplat. „Multe căi pot părea bune omului, dar la urmă se vede că duc la moarte" (Pro. 14:12), aşa cum vom observa în capitolul următor.

B. Mica şi daniţii

Cam în acest timp, membrii tribului lui Dan s-au hotărât să-şi găsească teritorii suplimentare în. care să locuiască. (Când se spune în versetul 1 că Dan nu a avut o moştenire, asta nu înseamnă că nu li s-a dat pământ cu prilejul împărţirii Canaanului [Ios. 19:40-48], ci, mai degrabă, că porţiunea lor, fiind cea mai mică dintre toate teritoriile celor douăsprezece triburi, a fost neîncăpătoare pentru ei.) Când unii spioni au venit în casa lui Mica, situată în ţinutul muntos al Efraimului, ei au recunoscut vocea tânărului levit, drept care i-au cerut asigurarea că vor avea parte de binecuvântarea divină în aducerea la îndeplinire a planurilor lor.

Cinci bărbaţi din Dan au explorat în ascuns cetatea Laiş, situată în nord, deoarece în ea era linişte şi pace. Ba mai mult, cetatea nu întreţinea nici un fel de relaţii cu nimeni, pentru că în ea trăia o comunitate iubitoare de pace, care „nu încheiase nici un tratat de pace şi asistenţă reciprocă cu vreun popor învecinat." Luând această situaţie a unei totale lipse de apărare a cetăţii ca pe un dar de la Dumnezeu, şase sute de daniţi înarmaţi până-n dinţi au pornit spre Laiş.

Ulterior, când cei cinci bărbaţi din Dan se aflau în drum spre nord, ca să captureze cetatea Laiş, ei au trecut pragul casei lui Mica, confiscând toţi idolii. După un protest mai mult de formă, levitul s-a supus fără murmur ordinului de a sluji tribul lui Dan ca preot al său, renunţând la

serviciul prestat doar în slujba unei singure familii, a lui Mica. Când Mica şi o parte din oamenii cetăţii s-au dus la daniţi. protestând împotriva faptului că li s-au furat dumnezeii, i s-a spus să tacă şi a fost trimis înapoi cu mâna goală.

Apoi daniţii au lovit paşnica cetate Laiş, schimbând numele cetăţii în Dan. Au aşezat acolo chipul cioplit şi l-au numit pe Ionatan fiul lui Gherşom, fiul lui Moise (text marginal din NKJV) şi pe fiii acestuia ca preoţi.

În general se recunoaşte că în cartea Judecători în loc de Manase (KJV, NASB) ar trebui să citim Moise. Copiştii au recurs la acest artificiu pentru a împiedica o presupusă dezonoare adusă numelui lui Moise, din pricina idolatriei practicate de nepotul său. (în ebraică consoanele care alcătuiesc termenii Moise şi Manase sunt aproape identice (Mshh şi Mnshh), de unde rezultă probabilitatea ca un copist să fi comis o eroare de transcriere) După câte se pare Ionatan este numele levitului menţionat anterior. Începând din acel moment, cetatea Dan a devenit o cetate idolatră. Aici avea să stabilească mai târziu Ieroboam unul din viţeii de aur. Nu se ştie dacă robia din versetul 30 se referă la captivitatea în care ţineau filistenii zona respectivă (de ex. 1 Sam. 4:11) sau, mai degrabă, la captivitatea asiriană (2 Re. 15:29).

Nu toţi daniţii s-au dus însă la Laiş (v. 11), după cum nu toţi au căzut în idolatrie. Unii au rămas în ţinutul lor, situat între Iuda şi Efraim. Samson, cel mai renumit dintre membrii acestui trib, provenea din acest ultim grup de daniţi.

C. Levitul şi concubina sa

Am ajuns în acest punct la o relatare a unei istorii de o corupţie morală incredibil de mare, a levitului şi a concubinei sale. Acest levit avea o concubină, ce provenea din Betleemul Iudeii. Ea l-a părăsit, revenind în ţinuturile ei unde trăia ca prostituată. El s-a dus în casa tatălui ei, pentru a o lua cu el, fiind omenit acolo zi de zi. De fiecare dată când încerca să-şi ia concubina, tatăl acesteia îl îndupleca să mai stea la ei, în cele din urmă, el a plecat de acolo, în seara celei de-a cincea zi, împreună cu slujitorul său, cu cei doi măgari ce purtau desagii, şi, desigur, cu concubina sa. Ziua era pe sfârşite când au ajuns la Iebus (adică Ierusalim), dar nu au înnoptat acolo, deoarece cetatea era locuită încă de iebusiţi. Iată observaţia lui George Williams în această privinţă: Ar fi fost mai bine ca levitul să înnopteze acolo, în mijlocul păgânilor, decât alături de copiii lui Dumnezeu, deoarece aceştia din urmă deveniseră mai ticăloşi decât cei dintâi.

În amurg au ajuns la Ghibea, în teritoriul tribului Beniamin. Nimeni nu s-a oferit să dea caravanei ospitalitate, drept care levitul a poposit, o vreme, pe uliţă. Apoi un efraimit vârstnic care locuia în Ghibea s-a oferit să-i cazeze pe drumeţi în casa lui, aceştia acceptând oferta sa.

În seara aceea o bandă de pervertiţi sexuali au înconjurat casa, cerând să le fie scos afară levitul respectiv. Doar în Geneza 19 mai citim despre o comportare atât de dezmăţată, în zilele lui Lot. Din nefericire pentru tânăra femeie la Ghibea n-a fost nici un înger care s-o apere, spre deosebire de Sodoma. Ambele incidente, din Geneza şi din Judecători, arată cât de groaznice au fost pentru făptaşi urmările faptei lor de o rară perversitate. Domnul urăşte homosexualitatea. Aceasta îi repugnă Tatălui nostru ceresc, cu greu găsindu-se un grad mai cumplit de degradare umană. Proprietarul casei s-a gândit să satisfacă cererea acestor beniamiţi ticăloşi oferindu-şi fiica fecioară şi concubina levitului. Arthur Cundall comentează pe marginea comportării lor: În preocuparea sa de a respecta normele tradiţionale de ospitalitate, bătrânul a fost dispus să încalce un cod pe care cititorul din vremea noastră îl percepe ca fiind de o valoare infinit mai mare, anume grija şi protecţia ce trebuie acordate celor slabi şi neajutoraţi. Statutul femeii era însă foarte puţin preţuit în antichitate. De fapt, în mare măsură, poziţia de care se bucură în prezent femeile se datorează preceptelor credinţei iudaice şi mai ales emancipării aduse de credinţa creştină. Bătrânul a preferat să-şi sacrifice propria fiică fecioară şi pe concubina levitului desfrânării din cale afara de cumplită a atacatorilor, decât să-l lase pe oaspetele său de vază să sufere vreun rău din partea acestora.

În cele din urmă, temându-se pentru propria-i piele, laşul levit le-a dat-o pe concubina sa. Ca urmare a abuzurilor abominabile şi chinurilor la care a fost supusă, aceasta a decedat în timpul nopţii. Fără să-i scuzăm deloc pe beniamiţi, vom sublinia însă că dacă ea nu s-ar fi dedat la prostituţie dinainte (v. 2), nu ar fi suferit o moarte de prostituată. Păcatul nu-i cruţă pe cei ce-l practică. A doua zi dimineaţa levitul a găsit trupul ei neînsufleţit în pragul uşii. Atât de zguduit şi de consternat a fost să constate că s-a putut comite un act de atare barbarie în Israel, încât a secţionat trupul ei în douăsprezece bucăţi, trimiţând câte o secţiune fiecăruia din cele douăsprezece seminţii ale Israelului, împreună cu o relatare despre ce s-a întâmplat. Naţiunea Israel a rămas uluită!

D. Războiul cu Beniamin (cap. 20,21)

Războinici aleşi unul şi unul din triburile lui Israel, cu excepţia lui Beniamin, s-au adunat la Miţpa, auzind din gura levitului ce s-a întâmplat. Apoi s-a luat hotărârea de a se porni la luptă împotriva lui Ghibea, dar mai întâi au dat beniamiţilor prilejul să-i predea pe cei vinovaţi, pentru a fi pedepsiţi. Când beniamiţii au refuzat, a început războiul.

Incidentul acesta a avut loc la nu prea mult timp după moartea lui Iosua şi a generaţiei sale, deoarece Fineas mai era încă mare preot (v. 28). Tribul Beniamin avea doar 26.700 de luptători, care trebuiau să ţină piept la patru sute de mii de ostaşi din celelalte triburi (v. 15-17). Cu toate acestea, în prima bătălie, Beniamin a ucis douăzeci şi două de mii de bărbaţi (v. 18-21). În a doua confruntare, au fost ucişi optsprezece mii de bărbaţi din Israel (v. 22-25). Motivul pentru care lui Israel nu-i mergea prea bine în acest război, deşi dreptatea era de partea sa, era faptul că nici ei nu umblau aproape de Domnul. În versetele 18, 23 şi 26-28 vedem cum naţiunea trebuie să se smerească înaintea Domnului, până când i se acordă biruinţă. În a treia încăierare, israeliţii au recurs la strategia ambuscadei. I-au atras pe beniamiţi afară din cetatea Ghibea, dându-i foc şi apoi nimicind în total douăzeci şi cinci de mii o sută de beniamiţi, care încercau să scape cu fuga în pustiu. Apoi au incendiat toate cetăţile beniamiţilor, ucigând femei şi copii (v. 29-48).

În cursul a trei bătălii, Beniamin a pierdut astfel 26.100 de bărbaţi (cf. v. 15,47). (Deducem că în primele două zile au pierdut 1000 de oameni.) Ucişii din versetele 15,44-46 se referă doar la victimele din ultima bătălie. Şase sute de supravieţuitori s-au refugiat în stânca Rimon timp de patru luni (v. 47). Dacă nu ar fi existat această rămăşiţă, întreg tribul ar fi fost distrus cu desăvârşire.

Îndată după aceea celelalte unsprezece triburi ale lui Israel au fost cuprinse de remuşcare faţă de cvasianihilarea seminţiei Beniamin, deoarece nu doreau acest lucru. Dar făcuseră un jurământ nechibzuit la Miţpa că nu vor da fiicele lor de neveste bărbaţilor din Beniamin. Prin urmare, s-a recurs mai întâi la soluţia atacării Iabeş Ghileadului, situat la est de râul Iordan, deoarece locuitori acestei cetăţi nu-i ajutaseră în războiul împotriva lui Beniamin. Toţi locuitorii cetăţii au fost ucişi, cu excepţia a patru sute de fecioare tinere, care au fost dăruite apoi bărbaţilor din Beniamin.

Dar israeliţii şi-au dat curând seama că trebuie luate alte măsuri, dacă se dorea propăşirea tribului. Israeliţii au jurat că nu le vor da beniamiţilor fiicele lor, ca soţii - jurământ peste care nu voiau să treacă. În consecinţă, au recurs la o stratagemă care să le permită beniamiţilor supravieţuitori să-şi ia singuri neveste dintre tinerele care dansau la un praznic anual (probabil Sărbătoarea Corturilor) în Şilo. Când oamenii din Şilo au protestat, celelalte triburi le-au explicat că era necesar să se procedeze aşa pentru a se preveni pierderea unuia dintre triburile Israelului. Şi astfel Beniamin s-a întors în teritoriul său, reclădindu-şi viitorul.

Aceste ultime capitole din Cartea Judecători ne-au oferit o privire de aproape asupra a două triburi ale Israelului în perioada timpurie a judecătorilor. Ne imaginăm însă ce se va fi petrecut în celelalte triburi, ce n-a ajuns să fie consemnat! În plus, ştim că lucrurile nu s-au îndreptat, în scurgerea timpului, ci, dimpotrivă, s-au înrăutăţit tot mai mult. Istorisirea acestor fapte cumplite ne arată cât de mult se poate îndepărta un popor de Domnul. Vedem aici destulă roadă a apostaziei ca să rămânem de-a dreptul consternaţi. Dar şi mai nimerit ar fi dacă cele citite de noi ne vor face inimile să întoarcă şi să-L caute pe Domnul Dumnezeul nostru, slujindu-L pe El câte zile avem pe acest pământ.

Judecători se încheie cu tristul moto: „în zilele acelea nu era rege în Israel; fiecare făcea ce era drept în ochii săi."

Există însă şi un episod pozitiv în această perioadă întunecată, dar este prezentat separat, pentru a nu fi întinat printr-o asociere prea mare cu depravarea Judecătorilor. Este vorba de frumoasa istorie a lui Rut, cartea spre care ne vom îndrepta acum atenţia.

clickbible.org